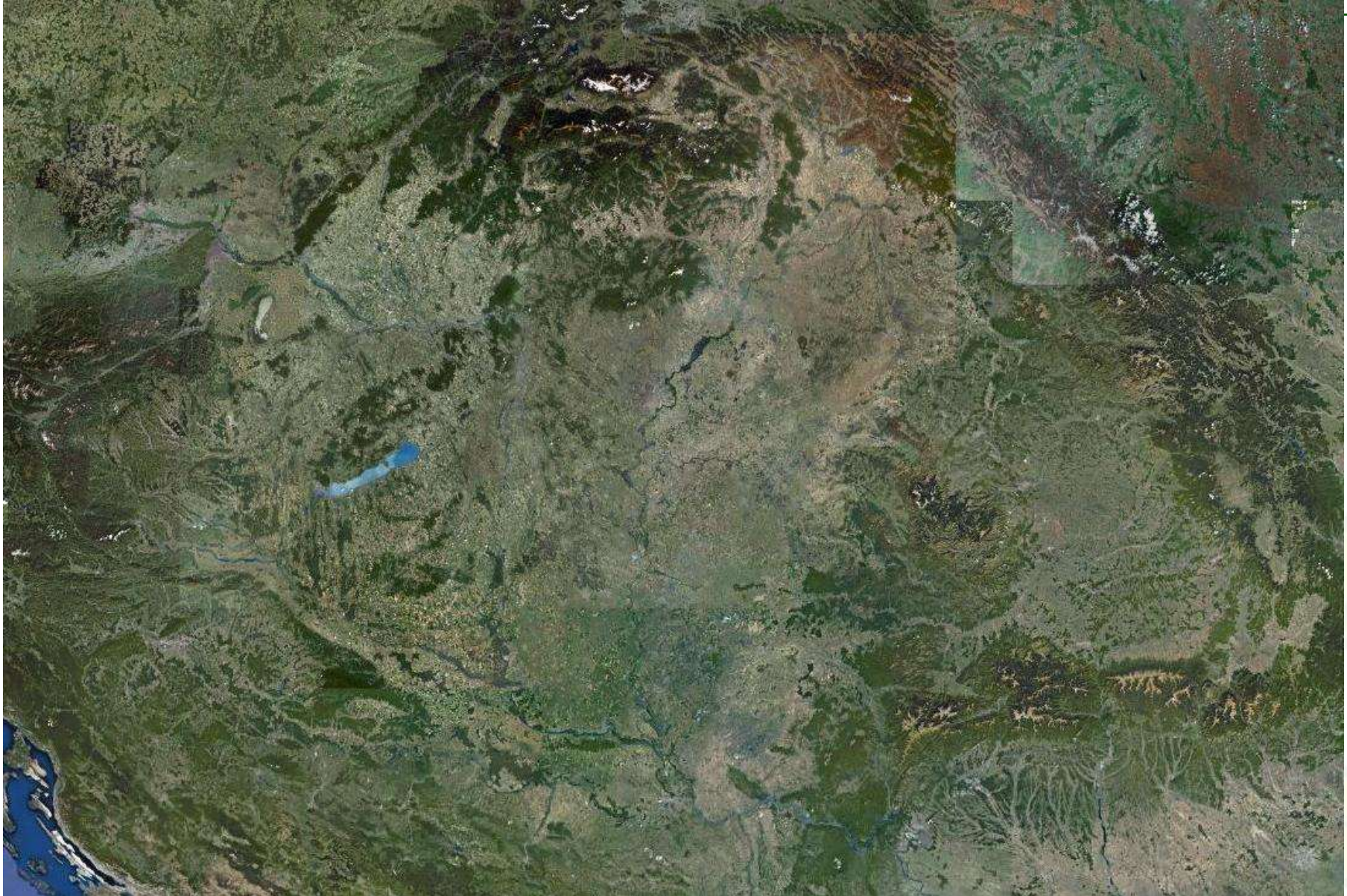

Magyarország élőhelyeinek elterjedési térképei és az INSPIRE elvárások

Horváth Ferenc
MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete

Mi a vizsgálatunk tárgya?

- Magyarország „növényzeti öröksége”
  - Természetes, természetközeli élőhelyek
  - Növényfajok (populációk) előfordulása
  - Tájökológiai és biodiverzitás indikátorok
  - Növényzeti alapú tájosztályozás

Mily

■ „k

Milyen a növényzet?

■ „Kompozit” jellegű

- Zsiókás, sziki kákás szikes mocsár 5 nfaj
- Cseres kocsánytalan tölgyes 50 nfaj
- Löss sztyeprét 150 növényfaj

■ „Fuzzy” az állományok határa

Mily

■ „k

■ „F

■ Fa

g!

Magyarországi helyzetkép I.

■ Vegetáció monográfiák

■ Soó Rezső - fitocönológia

■ Borhidi Attila - növénytársulások

■ Soó Rezső
A magyar flóra
és vegetáció
rendszer-
növényföldrajzi
kézikönyve vi.

Borhidi Attila

Magyarország
növénytársulásai

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST

PANNON
ENCIKLOPÉD
Magyarország növényvilága

Magyarországi helyzetkép II.

- MÉTA Program 2002-2005, 2005-2008
  - Magyarország „növényzeti öröksége”
  - Természetes, természetközeli élőhelyek
  - Sokváltozós: élőhely-lista, természetesség, tájhasználat, veszélyeztető tényezők, tájökológiai szempontok
  - Raszteres alapú térképezés: mintegy 270.000 MÉTA-hatszögben

Fénykeptár - Microsoft Internet Explorer

Ude lomboserdők - Microsoft Internet Explorer

Address <http://www.novenyzetiterkep.hu/fototar/belso/udeerdo.shtml>

MÉTA FOTÓTÁR

MAGYARORSZÁG NÖVÉNYZETE KÉPEKBEN

Főoldal
Keresés
Új kép beküldése

Hínárnövényzet

Nádasok és mocsarak

Forrásgyepek és tőzegmohás lápok

Nedves gyepek és magaskórósok

Domb- és hegyvidéki gyepek

Szikesek

Nyílt szárazgyepek

Zárt száraz, félszáraz gyepek

Nem ruderális pionír növényzet

Üde lomboserdők

Hegyvidékeinken, dombvidékeink hűvösebb, csapadékosabb, párásabb részein nagy területeket borítanak az üde lombos erdők. Az alföldön mára csak kisebb kiterjedésben maradtak meg, széles patak- vagy folyóvölgyek magasabb, áradásokat már nem kapó térszínein. Közös jellemzőjük, hogy ún. árnyaló fafajok (bűkk, gyertyán) uralják őket, amelyek lombja zárt, a fényt kevésbé engedi át, így az erdőbelső sötét. Ennek megfelelően nem alakul ki fejlett cserjeszint, a gyepszintben a lombfakadás előtt, kora tavasszal virágzó hagymás-gumós növények és kifejezetten árnyéktűrő fajok élnek.

natura.2000.hu

K1a Gyertyános-kocsányos tölgyesek
Natura2000 kód, név: 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek
A K1a élőhely leírása az Élőhelyismereti Útmutatóban (ÉIÚ)
Elterjedési térkép a MÉTA adatbázis alapján

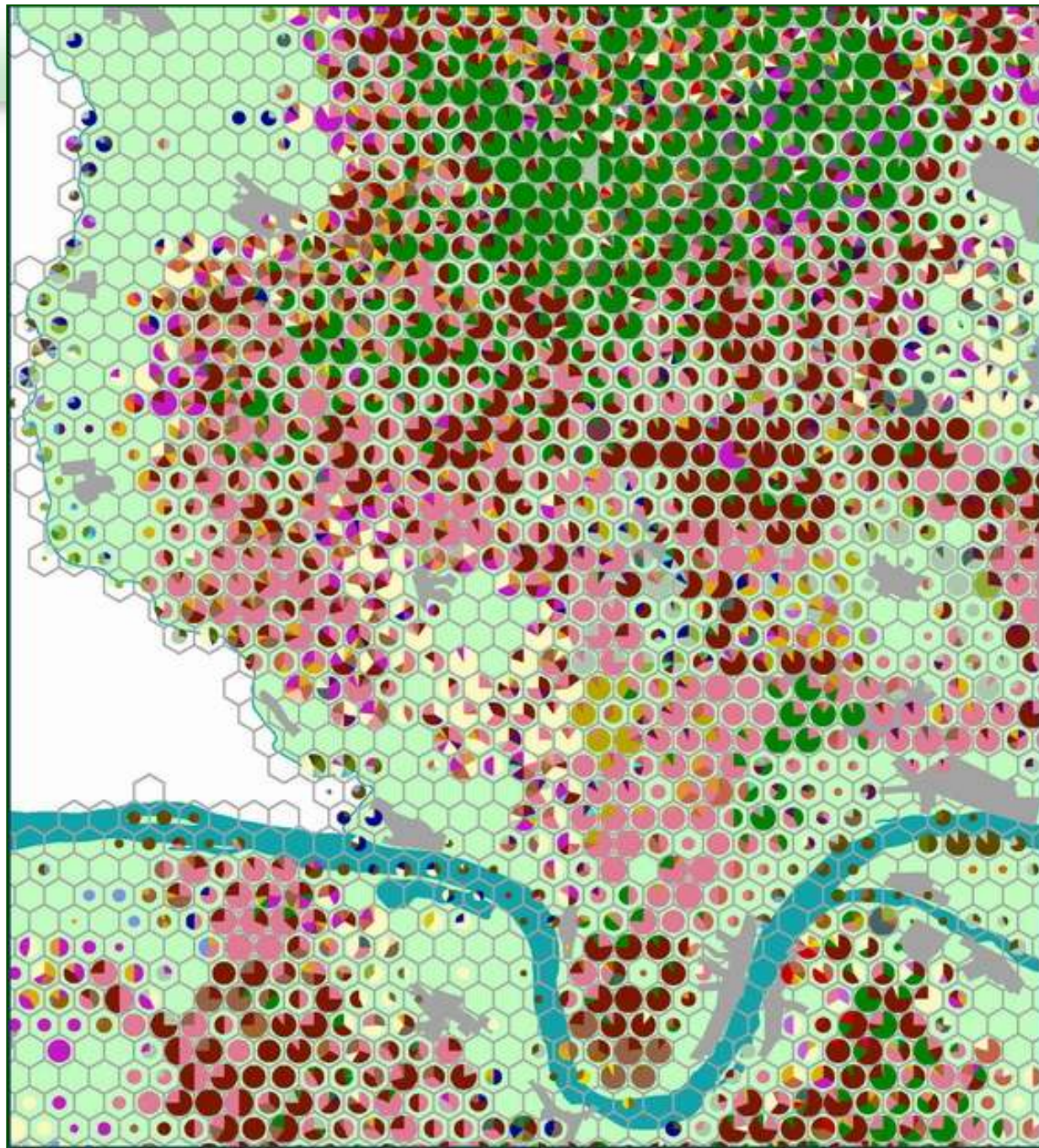

K2 Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek
Natura2000 kód, név: 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek
A K2 élőhely leírása az Élőhelyismereti Útmutatóban (ÉIÚ)
Elterjedési térkép a MÉTA adatbázis alapján

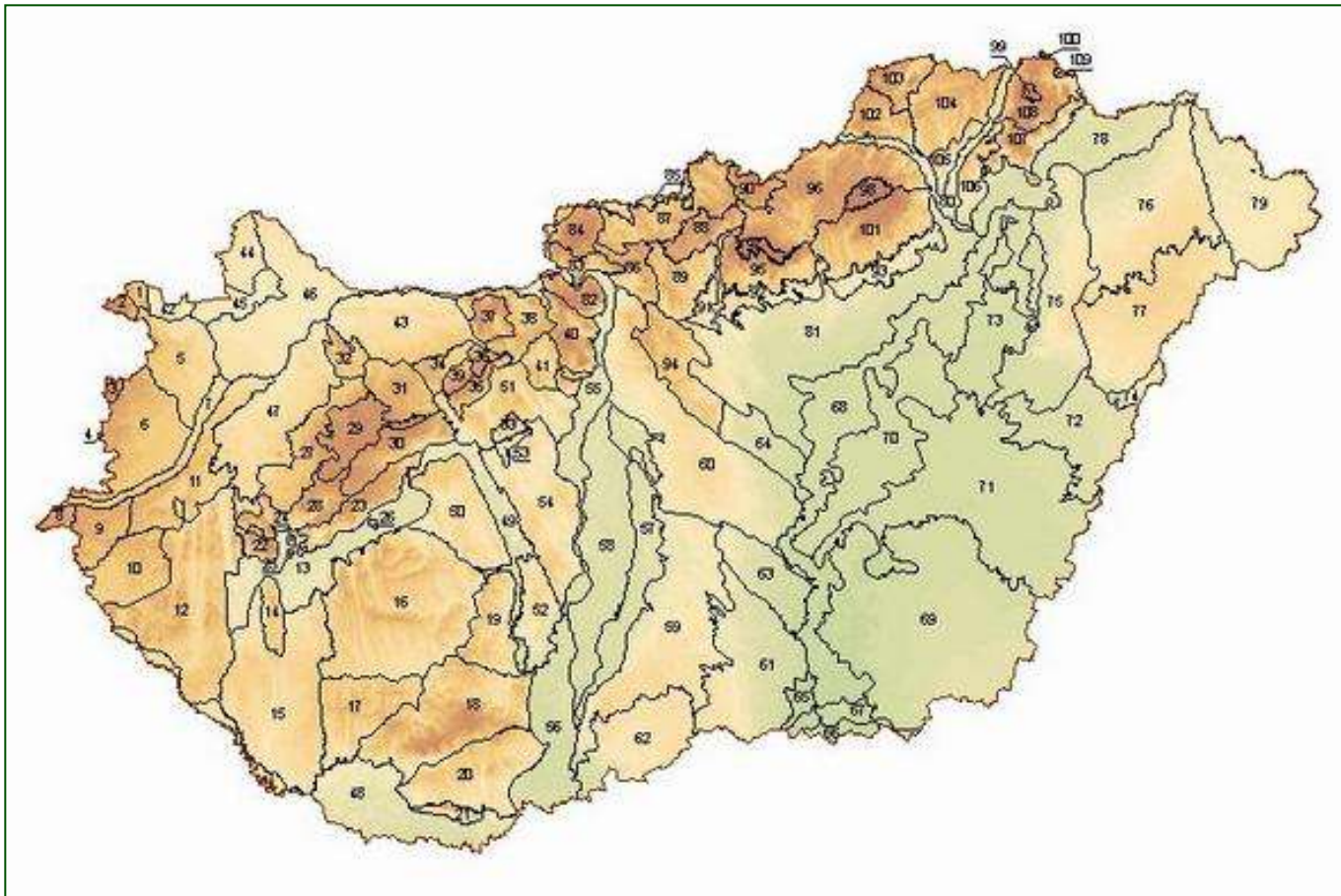
MÉTA adatbázis

- *Milyen típusú élőhelyek?*
- *Mekkora kiterjedéssel?*
- *Mennyire természetesek?*
- *Milyen a mintázatuk?*
- *Milyen a környezetük?*
- *Mennyire elszigeteltek?*
- *Mik a veszélyeztető tényezők?*
- *Milyen a gyepek használata?*

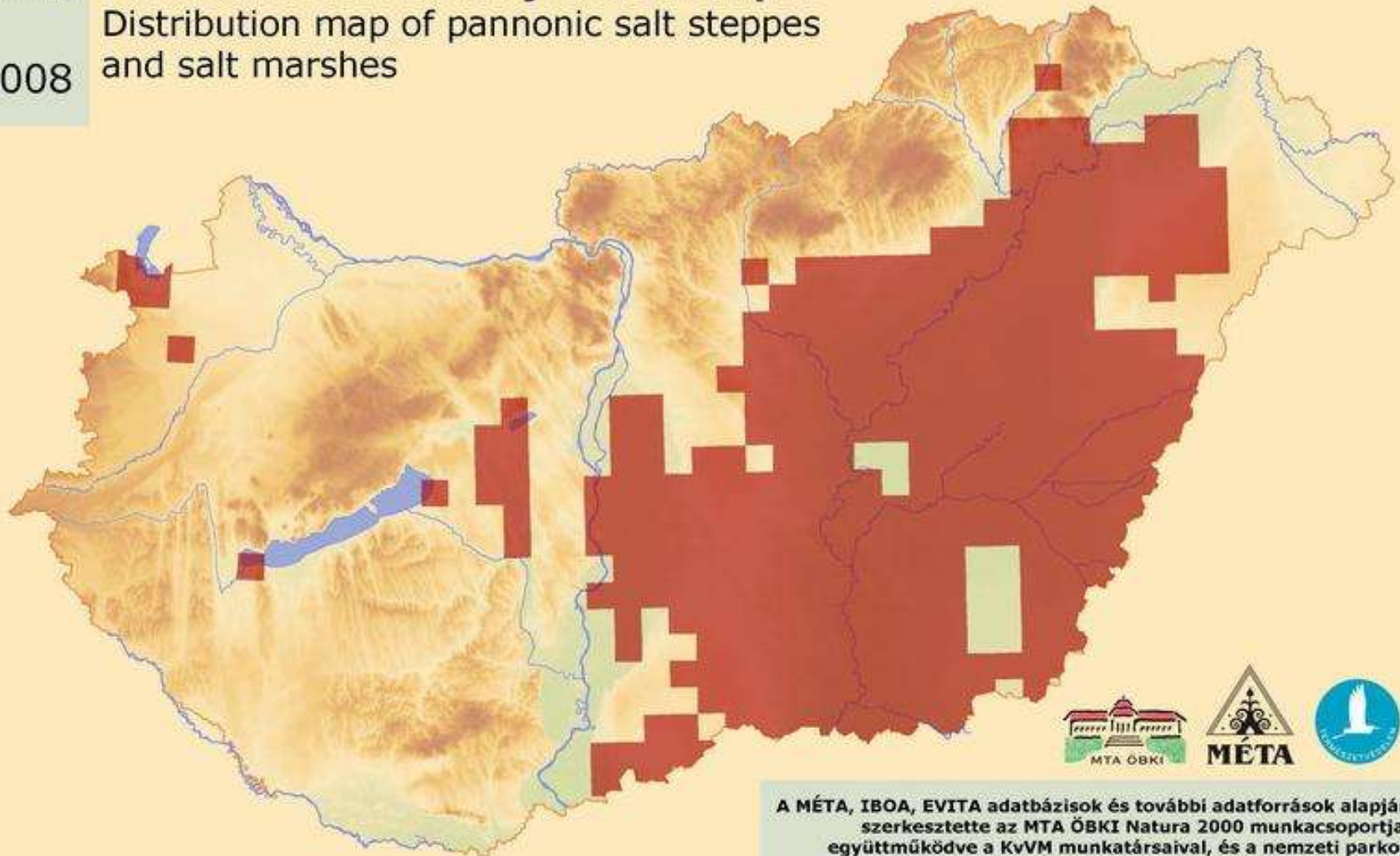

Magyarországi vegetációs tájbeosztása

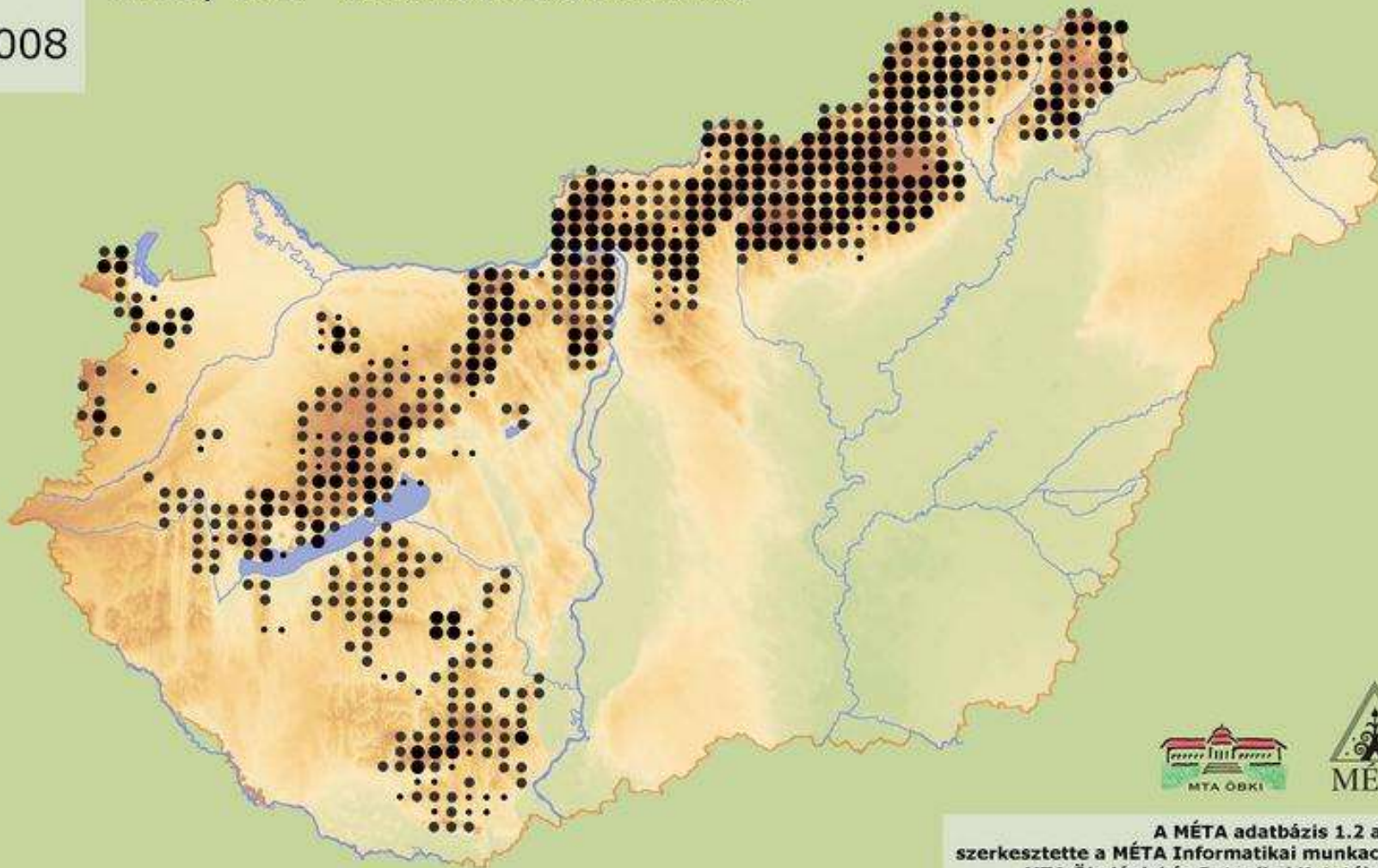
1530 Pannon szikesek elterjedési térképe -
Distribution map of pannonic salt steppes
and salt marshes
2008

A MÉTA, IBOA, EVITA adatbázisok és további adatforrások alapján szerkesztette az MTA ÖBKI Natura 2000 munkacsoportja, együttműködve a KvVM munkatársaival, és a nemzeti parkok botanikusaival és Natura 2000 koordinátoraival MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet Vácrátót, 2007-2008

L2a Cseres-kocsánytalan tölgyesek -
Turkey oak - sessile oak woodlands

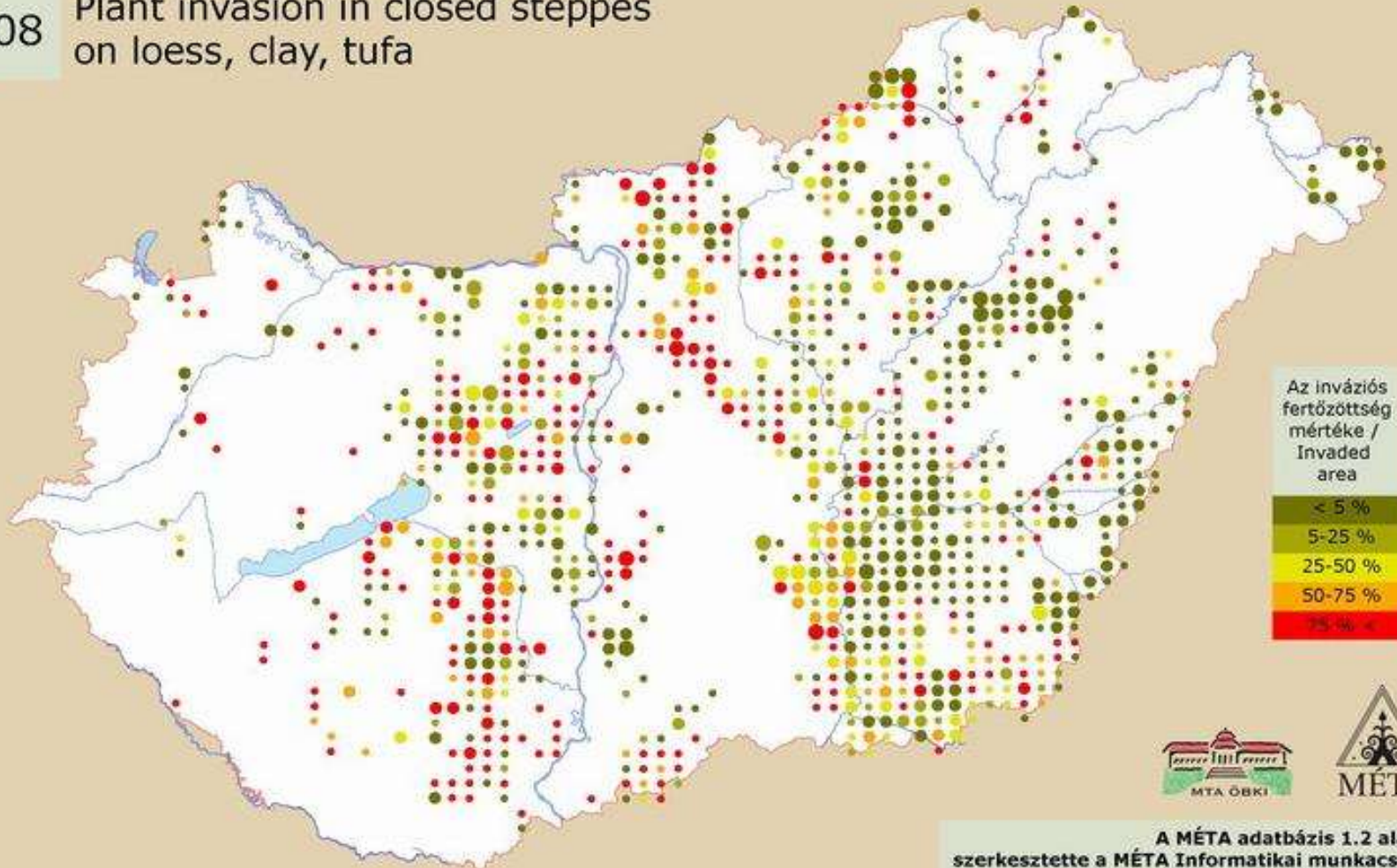
2008

H5a Kötött talajú sztyeprétek (löss, agyag, nem köves lejtőhordalék, tufák) inváziós fertőzöttsége

2008 Plant invasion in closed steppes on loess, clay, tufa

INSPIRE irányelv

■ EU téradat infrastruktúra

- egységes téradat szolgáltatások (vw, dwnld ...)
- szabványok (EN ISO 19115, 19119, ...)
- INSPIRE meta-adat leírások
- szabványos, egységes (térinformatikai) adatsorok!?

INSPIRE tematikus szakterület

■ INSPIRE theme

species distribution

Annex III. 17

habitats & biotopes

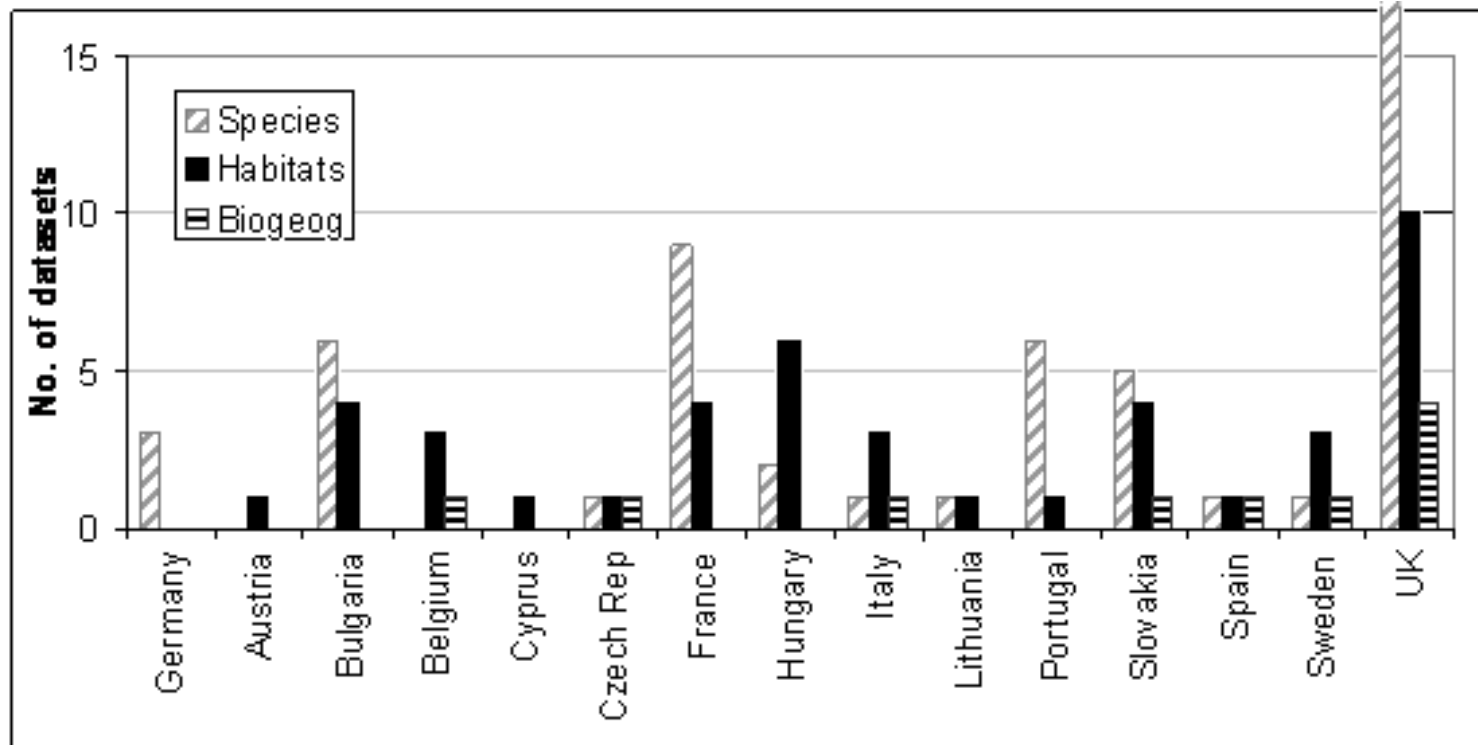
Annex III. 18

biogeographical regions

Annex III. 19

INSPIRE tematikus szakterület

Carlisle *et al.* 2010 kéziratából

INSPIRE tematikus meta-adatok

■ kötelező leíró mezők I. (7+...)

Attribute	SP	HA	BG	Description
objectIdentifier	*	*	*	Unique identifier for the object
Geometry (implicit)	*	*	*	The data are in GIS format
SpeciesName (scientific)	*			e.g. <i>Cervus elaphus</i>
Count (4 options)/ Population (4 options)/ Distribution map only	*			A parametric count OR a parametric range OR an ordinal code indicating frequency OR a distribution map
DateOfSurvey	*			Start Date of Survey for the object
ClassificationSystem		*	*	EIONET, Natura 200, EUNIS etc.
Classification		*	*	The code for the Habitat/Biogeog for the object

Carlisle *et al.* 2010 kéziratából

INSPIRE tematikus meta-adatok

■ kötelező leíró mezők II. (7+17+...)

Theme Metadata	SP	HA	BG	Description
Vector only – Shape Statement	*	*	*	Statement as to whether objects are point, line or polygon
vectorSpatialResolution	*	*	*	Spatial Resolution
vectorCompletenessOmission	*	*	*	Excess data or absent data
Grid only – Cell format	*	*	*	Square, hexagonal, etc.
Grid only - Cell dimensions	*	*	*	Equivalent to vector Spatial Resolution
Grid only - Cell Units of Measure	*	*	*	Units for cell dimensions
gridCompletenessOmission	*	*	*	Excess data or absent data
SpeciesName (scientific)	*			e.g. <i>Cervus elaphus</i>
Taxonomic reference	*			e.g. (Linnaeus 1758)
Species (vernacular)	*			e.g. Red deer

INSPIRE tematikus meta-adatok

■ kötelező leíró mezők III. (7+17+24)

General metadata	SP	HA	BG	Description
Projection Statement	*	*	*	Projection data is given in sufficient detail to enable user to re-project as necessary
maintenanceAndUpdatefrequency	*	*	*	Maintenance information
geographicIdentifier	*	*	*	e.g. Highland region, Scotland
Resource title	*	*	*	Name by which the cited resource is known
Resource abstract	*	*	*	Brief narrative summary of the content of the resource
Resource type	*	*	*	Scope to which metadata applies (e.g. 'dataset')
Unique resource identifier	*	*	*	Value uniquely identifying an object within a namespace
Topic category	*	*	*	Main theme of the dataset
Keyword	*	*	*	Commonly used words used to describe the subject
Geographic bounding box	*	*	*	westBoundLongitude etc. in decimal

Korlátok és kihívások?

- Országoként nagyon heterogén, eltérő az információgyűjtés (ha van)
- EU-s tv-i politikára koncentrálni
- Ki fogja megcsinálni, „megfizetni”?
- Globális ökológiai problémák, fenntarthatóság, ökológiai szolgáltatások!?

Köszönöm
a figyelmet!

www.novenyzetiterkep.hu
&
www.nature-sdi.eu